

Univerzita Karlova v Praze
Katedra psychologie, Filozofická fakulta
Celetná 20, Praha 1

Posudek oponenta na diplomovou práci

Název práce: **Development of psychosocial dynamics of teams in isolation/
Vývoj psychosociální dynamiky týmů v izolaci**

Autorka: Bc. Lucie Davidová

Oponentka: PhDr. Alexandra Fonville, Ph.D.

CÍLE předložené práce autorka nepřímou formou formuluje v úvodu práce (pro část teoretickou) a pro část empirickou v podobě výzkumných otázek. Cíle jsou následující: poskytnout - v podobě literární rešerše - přehled o psychosociálních aspektech v týmech v rámci misí do kosmu (pro část teoretickou) a zodpovědět následující výzkumné otázky (volný překlad): - Jak se budou u posádky vyvíjet vztahy a interakce v průběhu simulované mise do kosmu? - Jak se bude vyvíjet vztah mezi posádkou a Kontrolním střediskem mise (Mission Control Centre – MCC)? Jaké to bude mít dopady na well-being jednotlivých astronautů? - Které aspekty mise byly astronauty vnímány jako náročné? - Budou výsledky v průběhu mise konzistentní?

Cíle pro část teoretickou byly naplněny v nadprůměrné kvalitě. Cíle části empirické byly naplněny a vyhodnoceny autorkou jenom částečně.

PO FORMÁLNÍ STRÁNCE práce obsahuje 92 stran textu. Je psána v anglickém jazyce. Práce je členěna na úvod, teoretickou část, empirickou část, diskusi a závěr. Dále práce obsahuje abstrakt v českém a anglickém jazyce, seznam zkratk, přílohy a seznam literatury, který tvoří 33 stran odkazů převážně v anglickém, českém a ruském jazyce. Část teoretická je členěna do dobře strukturovaných tří hlavních kapitol, které jsou dále členěny do dalších podkapitol. Část empirickou tvoří dvě hlavní kapitoly.

TEORETICKÁ ČÁST je zpracována velmi precizně a důkladně, za podpory mnoha tématu relevantních odborných zdrojů. Hloubku zpracování a srozumitelnost oceňuji zejména v kontextu toho, že téma v části teoretické pojala autorka opravdu hodně „zešíroka“. Navíc je téma zpracované za použití velmi aktuálních zdrojů. V úvodu práce autorka velmi přehledně a srozumitelně nastiňuje strukturu práce. Autorka rovněž nezapomíná na definici klíčových pojmů. Část teoretickou tvoří kapitoly o nárocích, které kladou na člověka různé formy extrémních podmínek pro život, rizika a potřebná psychologická protipatření pro pobyt v kosmu. Velmi pečlivě se zabývá potenciálními psychologickými a psychosociálními stresory pro mise do kosmu. Dále popisuje negativní psychologické jevy a fenomény, které ohrožují jednotlivce a /anebo týmy v extrémních podmínkách, jako jsou polární expedice, dlouhodobé pobyty na moři, lety na Měsíc/na Mars apod. Vzhledem k názvu práce ale autorka překvapivě málo prostoru věnuje přímo tématu skupinové dynamiky a jejího vývoje (toto téma nemá ani samostatnou podkapitulu v rámci části teoretické).

V EMPIRICKÉ ČÁSTI autorka představuje metody práce, formuluje výzkumné otázky a předkládá výsledky práce. Kvalitativní i kvantitativní data

autorka získala v rámci dvou simulovaných misí do kosmu v délce trvání týden a dva týdny v odstupu 1 roku. Metody sběru dat byly: dotazníky, které účastníci vyplňovali 5x (Mise Lunex -0) a 7x (Mise Lunex - 1), týmové interview (ke konci obou misí), individuální interview (po skončení misí) a pozorování. Data byla vyhodnocena originálními metodami DOTI vizualizace (analýza kvantitativních dat z dotazníků) a formou „grounded theory“ (kvalitativní data z otevřených otázek z dotazníků a obou forem interview). Otázky se zaměřovaly na kvantitu a kvalitu komunikace, kooperace a vzájemnou důvěru mezi členy posádky, hodnocení atmosféry v týmu a týmového výkonu a pak na kvalitu komunikace a spolupráce s Kontrolním střediskem mise (MCC). Kvalitativní analýza umožnila zachytit témata, která posádka vnímala jako klíčová z hlediska spolupráce, duševní a fyzické pohody, organizačního zajištění apod.

Autorce se podařilo získat velké množství kvalitních dat v rámci velmi ojedinělé pracovní a výzkumné zkušenosti. Přesto bych vytkla dvě věci: interpretace dat mi přijde v některých ohledech nedotažená (např. jak si autorka vysvětluje vzájemnou nesourodost v rámci vyjadřované kvality vztahů mezi kosmonautem C a ostatními členy týmu, kdy členové týmu, ke kterým kosmonaut C pociťoval nesympatie, je vůči němu nepociťovali, a naopak členové týmu, které vnímal kosmonaut C jako nekonfliktní, popisovali vztahy ke kosmonautovi C jako problémové). Dále postrádám explicitněji a současně s určitou mírou zobecnění popsání procesu vývoje psychosociální dynamiky v týmu a jeho zasazení do existujících teoretických poznatků. Celkově v části diskusní chybí komparace poznatků vlastní práce s již existujícími poznatky ostatních autorů. Chybí návrat k položeným výzkumným otázkám a jejich explicitní zodpovězení (za mne osobně vnímám jako nedostatečně zodpovězenou druhou část otázky RQ2 a otázku RQ4).

PŘÍNOSNOST PRÁCE vnímám ve velmi kvalitně zpracované teoretické části, v nadprůměrné motivaci autorky pro téma, která je z práce velmi citelná, dále v dobře postavených výzkumných projektech a v různorodosti metod sběru dat. To všechno v rámci velmi výjimečného projektu simulovaného letu do kosmu.

Předloženou práci hodnotím známkou VÝBORNĚ a DOPORUČUJI K OBHAJOBĚ.

V Praze, 23.8.2019

PhDr. Alexandra Fonville, Ph.D.